

آينه

تیتیر یک: «بحث» (حصص) در روز دانشجو»

باز هم حسن روحانی تاکید کرد که «دولت به همه وعده‌هایی که به مردم داده پایبند است» او دیروز وقتی با شعارهای دانش‌جویان در حمایت از رهبران اعتراضات ۸۸ مواجه شد مانند سخنرانی در جمع دانش‌جویان دانشگاه تهران پاسخ گفت. دیروز تنها روحانی نبود که درباره حبس و حصر و مسایل بعد از انتخابات سخن گفت بلکه چهره‌هایی از جناح مخالف دولت نیز در این‌باره به سخنرانی پرداختند. سید حسن خمینی هیچ حکومتی از بستن فضای دانشگاه نفع نبرد. سید محمد رضا خاتمی- حاکمیت قانون را خواستاریم- حسین شریعتمداری- اصلاح‌طلبان می‌خواهند موسوی و کروبی را بکشند. سعید جلیلی- ولایت فقیه مانع ونوی رای مردم در سال ۸۸ شد.

ایران

گزارش: «روز متفاوت دانشجو»

دانشگاه تهران دیروز شاهد اتفاق نادری بود. در شرایطی که معمولا دانشگاه‌های تهران در روز دانشجو میزبان طیف خاصی از فعالان سیاسی بود اما دیروز دو سالن مختلف این دانشگاه به دو جریان اصولگرا و اصلاح‌طلب- تربیون داده بود. در یک سو در تالار شهید چمران بسیج دانشجویی و انجمن اسلامی مستقل از سعید جلیلی، محمداقرب قالیباف و محمدحسین صفارهرندی دعوت کرده بودند تا در مراسمی با عنوان «خبر باقی است» سخنرانی کنند و از سوی دیگر انجمن اسلامی دانشگاه تهران میزبان علی شکوری‌را، دود سلیمانی و محمدرضا خاتمی بود تا در نشست «اسپیده امید» که در دانشکده ادبیات برگزار می‌شد، حضور یابند که البته دیرتر از مراسم دیگر آغاز شده بود. شاید حضور توانمان این دو طیف موجب شده بود تا سخنرانان مراسم راحتر به سخنرانی خود بپردازند و موضوعات مورد نظرشان را مطرح کنند

«رئسیدیگی به پرونده قضات کهریزک در سال ۹۳»
باخبر شدیم که وکیل مدافع قاضی حداد (از متهمان پرونده کهریزک) خبر داده که دیوان عالی کشور نوبت رسیدگی به پرونده قضات کهریزک را به سال ۹۳ موکول کرده است. «محمد اصالتی»... افزوده: به ما گفته‌اند امکان دارد نوبت رسیدگی به پرونده قضات کهریزک در دیوان عالی کشور در سال ۹۳ فرا برسد.

سراست

سر مقاله: «ماهیت جنبش دانشجویی»؛ محمدکاظم ابلارلویی

امروز همزمان با صدای برگ سر آمریکا، صداهایی هم شنیده می‌شود که حکایت از بازتولید فتنه دارد. این صدا دنبال پوشش جدید و تضمین «امنیت» خود است و آن را می‌خواهد با خرج دولت تأمین کند. دانش‌جویان انقلابی باید هوشیار باشند اگر دست‌هایی وجود دارد که می‌خواهد این صدا را تمرز فتنه جدید همراهی کند، با هوشمندی سیاسی آن را رافع کنند. این صدا هنوز در دانشگاه شنیده می‌شود. در همین سخنرانی رئیس‌جمهور این صدا شنیده شد، این صدا اکنون دنبال تأمین امنیت خود است، می‌خواهد به خرج دولت امنیت این صدا را تضمین کند. دانش‌جویان باید هوشیار باشند اگر دولت اعتدال همانند دولت سازندگی غفلت کرد و این صدا را تمرز فتنه همراهی کرد آنها با حضور در صحنه نگذارند این صدا به صدای مرگ بر آمریکا و مرگ بر اسرائیل غلبه کند.

تیتیر یک: «حزب منحل، دانشگاه تهران را خانه احزاب کرد»

... مهم‌تر از همه دزدیدن مراسم روز دانشجو توسط احزاب منحل‌به روحانی باند که هنوز بزواک صدايش از گوش‌ها خارج نشده، ساز ناهمسویی با وی سرورده شد و مراسم روز دانشجو توسط احزاب طرفدار حاکمیت دوگانه مصادره شد. این رنگ خطری برای اعتدال نیز می‌تواند باشد که افراطیون جمهوری‌خواه در ذیل اعتدال نان می‌خورند و هزینه‌های آن را برای روحانی فاکتور می‌نمایند. دیروز مجری برنامه روز دانشجو به مثابه ربات بی‌اراده سخنانی را در حضور مشارکتی‌ها می‌گفت که خود به نمی‌دانست چیست. سران حزب مشارکت آمده بودند که چند دانشجو را طرفدار آزادی طراحان فتنه (نبوی) و تخرانه) کنند. همین بس که روشن شد احزاب دانشگاه را رها نخواهند کرد و ابایی هم ندارند که این کار را علنی انجام دهند. قطعا در حوزه‌های دیگر نیز به همین ندان‌گچی یا روحانی مواجه خواهند شد. باید منتظر بود تا سرنوشته خاتمی برای روحانی رقم بخورد. آن روز نیز نخواهد بود.

کیم

«تله‌گذاری شیطان این‌بار در زوهانبسورگ»

برخی محافل رسانه‌ای داخلی و خارجی، مراسم تدفین نلسون ماندلا را بهانه دیگری برای هل دادن دکتر روحانی به سمت ملاقات با رئیس دولت شیطان بزرگ قرار داده‌اند. مراسم تدفین ماندلا احتمالا یک هفته دیگر در زوهانبسورگ برگزار می‌شود... در حالی که چند سایت داخلی آرزوی خود را بصری چنین اتفاقی تبدیل به گمانه و تحلیل می‌کرند، گاردین نیز نوشت با توجه به حضور سران کشورها در مراسم تدفین ماندلا شاید این مراسم به ملاقات روحانی و اوپاما منجر شود. گاردین مدعی شد: روح آشتی جویانه ماندلا شاید بتواند مثلا فضایی را برای اولین دیدار میان اوپاما و روحانی فراهم آورد. (برخلاف این ادعا رژیم مستکبر آمریکا در پی باج‌گیری و زور‌گویی است و نه آشتی‌جویی)... اوپاما با گستاخی تمام در ملاقات با نتانیاهو ادعا کرد همه گزیننده‌ها به ویژه گزین نظامی علیه ایران روی میز است. با این وجود آقای روحانی اخیرا در مصاحبه با روزنامه فایننشال تایمز گفته بود اوپاما را آدم مودبی یافتم! اوپاما طی هفته‌های اخیر بارها اعلام کرده که ساختار اصلی تحریم‌های شدید ضد ایرانی سر جای خود باقی می‌ماند و آمریکا به دنبال برچیدن برنامه هسته‌ای ایران است.

شرق: رئیس‌جمهوری آمریکا می‌گوید: «ایده برچیدن کامل امکان غنی‌سازی و از بین بردن تاسیسات هسته‌ای ایران اساسا واقع‌گرایانه نیست» او گفت که باید راهی جلوی پای ایرانیان گذاشته شود که «کرامت» آنان حفظ شود. «باراک اوپاما، «بنیامین نتانیاهو» را دوست خود خواند اما تاکید کرد که در برخی زمینه‌ها با او «اختلاف‌نظرهای تاکتیکی چشمگیر» دارد.

رئیس‌جمهوری آمریکا در توضیح یکی از نقاط اختلاف دیدگاه خود با نخست‌وزیر اسرائیل گفت: «این تصور که ایران، با وجود همه آنچه درباره تاریخش می‌دانیم، صرفا با تحریم‌های بیشتر و تهدید نظامی نگران‌تر می‌شود و نهایتا می‌گوید ما تسلیم شدیم، به نظرم با درکی که ما از مردم ایران و حکومت ایران داریم، درست نیست.» او گفت: «نه فقط تندروها، که حتی به‌اصطلاح میانه‌روها و اصلاح‌طلبان داخل ایران هم نمی‌توانند بگویند تسلیم می‌شویم و هرچه آمریکا و اسرائیلی‌ها می‌گویند را انجام می‌دهیم.» باراک اوپاما این سخنان را روز شنبه

شرق، رزنب اسماعیلی: از نیمه‌شبسی که هفت وزیرخارجه در ژنو در مورد برنامه هسته‌ای ایران به توافق دست یافتند تاکنون بیش از ۱۵ روز گذشته، اما هنوز متن توافق، موضوع جنجال‌برانگیزی در ایران و کشورهای دیگر است. برخی تندروهای داخلی دست‌به‌دست تندروهای خارجی شده‌اند و این توافق را «جام‌زهر» دانستند، اما برخی دیگر توافق ژنو را متضمن اهداف ایران در راستای رفع نگرانی از برنامه هسته‌ای می‌دانند.

با وجود ادامه این مناقشه کلامی، مذاکرات کارشناسی ایران و کشورهای ۵+۱ از امروز در وین آغاز می‌شود. اکنون نوبت کارشناسان فنی است که در مورد روند اجرایشدن توافقنامه ژنو وارد گود شوند و زورآزمایی استدلال‌ها- البته این‌بار با ادبیاتی فنی‌تر- از سر گرفته شود. از روند رفع تحریم‌ها تا طراحی پله‌پله مراحل کار. «سیدعباس عراقچی»، مذاکره‌کننده ارشد هسته‌ای ایران خبر داده «کارشناسان تحریم و بانک مرکزی در مذاکرات امروز و فردا با ۵+۱ حضور دارند.

دستیابی به سازوکار اجرایی توافق ژنو

او در مورد مذاکرات کارشناسی که قرار است از امروز آغاز شود، توضیح داد که «روز دوشنبه جلسه‌ای در سطح کارشناسان فنی با این شش کشور و تیم تشکیلاتی «کاترین اشتون»، مسؤول سیاست خارجی اتحادیه اروپا داریم که در این جلسه روی سازو کارهای اجرایی توافق ژنو به بحث‌وبررسی خواهیم پرداخت. در واقع کار تیم کارشناسان فنی ما هنوز تمام نشده است و در تمام طول شش‌ماه آینده مدام جلساتی از این دست

تعهد به راه‌حل نهایی

کاترین اشتون، رئیس سیاست خارجی اتحادیه اروپا: این توافق اولیه هست اما ما به‌عنوان راهی برای رسیدن به توافق نهایی به آن می‌نگریم. این موضع ۵+۱ است و ما شک نداریم که ایران هم همین را می‌خواهد و این گام مهمی است. این توافق راهی برای رسیدن به یک راه‌حل اساسی است. ما به تفاهم رسیدیم که دو طرف اقدامات اولیه‌ای را به مدت شش ماه انجام دهند. همین‌طور برای رسیدن به یک راه‌حل نهایی تعهد داریم.

توافق «ژنو» در ترازوی حقوق بین‌الملل عمومی و اسلامی

حسن هادی، کارشناس وزارت خارجه

فضای پس از توافق، مخاطره‌آمیز و حساس است، این توافق از منظر حقوق بین‌الملل کاملا بررسی شده و بدون نقص است. عقود و معاهدات بین‌المللی را از جنبه‌های حقوقی می‌توان دارای بارهای مختلفی دانست، یکی از آنها ضمانت اجرایی و احترام به مفاد آن عهدنامه‌هاست با کمی واقع‌بینی می‌توان دریافت، نشستن بر سر میز مذاکره در ژنو با توجه به جمیع جهات برای کشور ما نه تنها لازم بود بلکه اجتناب‌ناپذیر هم بود، بنابراین بدون در نظر گرفتن مفاد قبلی و جزئیات این توافق که روزها توسط کارشناسان به‌طور تخصصی بررسی و در نهایت به اجماع و امضای ژنو منجر شد، یک معاهده الزام‌آور و متضمن شأن حقوقی و منزلت و آبروی بین‌المللی ماست و همین‌طور بر اساس اسناد سازمان ملل و از منظر حقوق بین‌الملل عمومی نیز این توافق قابل بررسی است- کنوانسیون معاهده ۱۹۶۹ وین درخصوص معاهدات با حضور نمایندگان ۱۱۰ کشور در ۲۲ می ۱۹۶۹ به امضا رسید و مبنایی شد برای نظارت و اجرای دقیق و حقوقی معاهدات و عهدنامه‌های چندجانبه بین‌کشورها یکی از اساسی‌ترین موضوعاتی که در مقدمه این کنوانسیون آمده است از منظر دیپلماسی تحسین‌برانگیز است، در مقدمه به اصل حسن نیت، قاعده الزام‌آور بودن، احترام به اصل حاکمیت دولتها، اصل تساوی حقوق ملت‌ها و احترام به قواعد عرفی و در نهایت احترام به استقلال و اراده دولتها در پذیرفتن یا نپذیرفتن یک معاهده، اشاره شده. ما بر نداشتن گام اول خود را در معرض سنجش جهانی گذاشتیم و اکنون مهم‌ترین وظیفه مسئولان کشور در این برهه حفاظت و صیلت از

دیپلماسی

هشدار اوپاما به نتانیاهو:

ایرانیان تسلیم تحریم و تهدید نمی‌شوند

در «انجمن سالیان» - یک نهاد فکری حامی یهودیان در واشنگتن - پر زبان آورد. سخنرانی اوپاما به صورت زنده از تلویزیون اسرائیل پخش شد. به گزارش رویترز او گفت که شانس دستیابی به توافق نهایی با ایران چیزی بیش از ۵۰-۵۰ نیست و هیچ تضمینی برای دستیابی به توافق نهایی وجود ندارد اما ما باید آن را امتحان کنیم. به گفته رئیس‌جمهوری آمریکا با همه مخاطراتی که در پیش رو است «حرکت به جلو بهتر از حرکت رو به عقب است.» او همچنین درباره یک اختلاف‌نظر عمده دیگر با نخست‌وزیر اسرائیل بر سر ایران گفت: «علت اینکه تحریم‌ها علیه ایران این‌قدر موثر اجرا شده‌اند، این است که کشورهای دیگر اطمینان داشته‌اند تحریم خودش هدف نیست بلکه برای آوردن ایران پای میز مذاکره و حل این مساله بوده

مذاکرات کارشناسی ایران و ۵+۱» امروز آغاز می‌شود

پیگیری توافق «ژنو» در «وین»

خواهد داشت تا به سازوکاری مطلوب برای اجرایی شدن توافق ژنو دست یابد. اولین ماحصل جلسات تیم کارشناسی تا ماه ژانویه سال ۲۰۱۴ میلادی به‌دست خواهد آمد و پس از ژانویه ۲۰۱۴ مجددا جلساتی در سطح خود وزیران امورخارجه و همان‌سطح اصلی برگزار خواهد شد. به هر حال تمامی تیم‌های وزارت امورخارجه تا یکسال آینده درگیر مساله هسته‌ای ایران هستند تا بتوانند برای دفاع از حق مسلم ایران تمام کوشش خود را انجام دهند.»

بر اساس اعلام وزارت‌خارجه، کارشناسان فنی ایرانی شرکت‌کننده در این مذاکرات، از کارکنان بخش سیاسی و بین‌المللی وزارت‌امورخارجه‌هستند، همچنین در این جلسه تعدادی از نمایندگان و مدیران بانک مرکزی نیز حضور دارند تا روی بحث‌های تحریم بانکی کار کنند. از سازمان انرژی اتمی نیز نمایندگان و مدیرانی در این جلسه حضور خواهند داشت. این در حالی است که مهم‌ترین اقدام عملی بعد از توافق ژنو می‌تواند رفع تحریم‌ها علیه ایران باشد که وزرای خارجه اروپایی در این مذاکرات از روند گامبه‌گام آن دفاع کرده‌اند. سخننگوی کاترین اشتون، رئیس سیاست خارجی اتحادیه اروپا

توافقنامه ژنو و برخورد قاطع با کارشکنانی است که قصد ممانعت و انسداد اجرای صحیح این توافقنامه را دارند.

تأثیرات جهانی و منطقه‌ای این توافق بر کسی پوشیده نیست، با این تحول موقعیت سیاسی و بین‌المللی ایران تقویت شده، اهداف کشورهایی که قصد داشتند منطقه را بی‌ثبات و ناامن کنند، عقیم خواهد شد، کشورهای غربی چارهای جز پذیرفتن ایران به‌عنوان یک قدرت برتر در صحنه بین‌المللی به‌ویژه خاورمیانه ندارند و باید از این پس در برقراری صلح و امنیت به‌ویژه در منطقه خاورمیانه به او تکیه کنند. یقینا پس از این پیروزی بزرگ تحلیل‌ها و سیاست‌نمایی‌هایی از سوی جناح‌های مختلف به‌ویژه افراطیون در رسانه‌های مختلف پخش شده و مفاد این توافقنامه را به‌عنوان امتیازهای از دست‌رفته ملت به سر دکتر روحانی و تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای‌اش خواهند کوفت-! این موضوع راه را برای انجام تعهدات دولت و برداشتن بی‌شایبه‌قدم‌نهایی قدری دشوار خواهد کرد، ولی باید آگاه بود، در قبال امتیازات داده‌شده باز هم می‌توان از فرصت‌های پیش‌آمده در نتیجه این تعامل سازنده و ورد به فضای باز اقتصادی دنیا، در یک چرخه رقابتی، در صورت دستیابی باز تقویت‌های بیشتری کرد. از طرفی تبلیغات مثبت در این زمینه کمک می‌کند مردم با اعتماد و دلگرمی بیشتر به دولت منتخب خود و با آراشی از سیاست‌های منمخته حمایت همه‌جانبه خود را علنی کرده و از بروز جو بی‌اعتمادی و تحقیر جلوگیری کنند. آبروی کشور اسلامی و صلح‌دوست ما بسته به این موضوع مهمی است که تا چه اندازه می‌توانیم با اراده و اجماع بین‌المللی هم‌سو و همگام بوده و به توافق انجام‌گرفته طبق تعالیم دینمان پایبند باشیم. این تعهد بین‌المللی، مسوولیت بسیار سنگینی را بر دوش مردان اجرایی کشور می‌گذارد که باید صداقت و توانمندی و صلح‌دوستی ملت ما را به بهترین شیوه پس از شش‌ماه به دنیا نشان دهند.

باراک اوپاما با اشاره به خواست بنیامین نتانیاهو که می‌گوید هیچ فعالیت غنی‌سازی نباید در خاک ایران صورت بگیرد، گفت: گزینه برچیده‌شدن کامل برنامه هسته‌ای ایران، با دنیای واقعیت فاصله دارد. اوپاما گفت: چنین انتظاری به همان اندازه غیرواقعی است که کنگره آمریکا همه طرح‌ها و لوابج پیشنهادهی او را تصویب کند؛ مزاحی که موجب خنده مخاطبانش شد.

رئیس‌جمهوری آمریکا در ماه‌های گذشته با کنگره اختلاف‌نظر داشته است که این اختلافات حتی به تعطیلی کونماندت بخش‌هایی از دولت فدرال منجر شد. اوپاما گفت: با وضع محدودیت‌ها و بازرسی‌ها، می‌توانیم یک توافق نهایی را مدنظر داشته باشیم که تضمین کند حتی اگر ایران غنی‌سازی سطح پایین داشته باشد، در عمل نخواهند توانست به توانایی تولید سلاح اتمی برسند. اوپاما در عین حال بر موضع قبلی دولت آمریکا تاکید کرد که در توافق اولیه در ژنو هیچ‌چیز درباره حق ایران برای غنی‌سازی نیست.

گنی‌سازی نیست.

مذاکرات کارشناسی ایران و ۵+۱» امروز آغاز می‌شود

منظر دارند. هدفی که می‌تواند منجر به انتشار متن «فکت‌شیت» آمریکایی شود اما قطعا برای جامعه ایرانی نمی‌تواند سندیت داشته باشد.

توافق ژنو از سوی بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل «اشتباهی تاریخی» لقب گرفته- تعبیری که می‌تواند ما را به این نتیجه برساند که آیا «اشتباه تاریخی» است یا «برد تاریخی». توافقنامه ژنو می‌تواند برای شش‌ماه ادعای جامعه جهانی در مورد نگرانی از برنامه هسته‌ای ایران و در عوض بخش‌هایی از تحریم‌های نفتی، بانکی، پتروشیمی، طلا و فلزات گرانبها را رفع کند در حالی‌که توافق بر سر شرایط برنامه هسته‌ای ایران نیز مورد قبول مسوولان بالای نظام و نماینده سازمان انرژی اتمی در مذاکرات قرار گرفته است. مذاکرات فنی ایران و نمایندگان ۵+۱ در حالی آغاز می‌شود که هم‌زمان بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بازدید از تاسیسات آب‌سنگین اراک را به پایان رسانده، وارد وین مقر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی شده‌اند. ایران و آژانس ۱۲۰ایان برای بازدید از تاسیسات آب‌سنگین اراک و معدن گچین بندرعباس توافق کردند اما در این نوبت تنها بازدید از آب‌سنگین اراک انجام گرفت. کمالوندی، سخنگوی سازمان انرژی اتمی ایران درباره مذاکرات ایران و ۵+۱ در چارچوب توافق ژنو که قرار است امروز و فردا (۱۸ و ۱۹آذر) ۲۵) آذر) در بروکسل به وزیران خارجه اتحادیه اروپا ارائه خواهد کرد- در بند اول سند توافق ایران و کشورهای ۵+۱ ژنو، تاکید شده «این راه‌حل جامع متضمن یک برنامه غنی‌سازی با تعرف مشترک و محدودیت‌های عملی و اقدامات شفاف‌ساز به منظور تضمین ماهیت صلح‌آمیز برنامه هسته‌ای است. این راه‌حل جامع شامل یک فرآیند متقابل و قدم به قدم است و به رفع همه‌جانبه تمامی تحریم‌های شورای امنیت، تحریم‌های چندجانبه و تحریم‌های ملی مربوط به برنامه هسته‌ای ایران می‌انجامد.»

اگرچه حمله به متن توافق ژنو در روزهای گذشته کم نبوده، اما نباید از نظر دور داشت که مذاکره‌کنندگان هر کشور از جمله آمریکا در اظهارنظرهای خود، اهداف سیاسی داخلی خود را

نیاز به حسن نیت و اعتماد

محمدجواد ظریف، وزیر خارجه ایران: متعهد به بازسازی اعتماد هستیم و امیدواریم هر دو طرف رویه جلو حرکت کنیم. باید عدم اعتماد تاریخی را از بین ببریم و غرب هم باید بتواند اعتماد ملت ایران را کسب کند. متعقدم که رسیدن به یک توافق دایمی درباره برنامه هسته‌ای ایران

امکان‌پذیر است اما این، نیاز به حسن نیت و اعتماد دارد. در توافق، برنامه غنی‌سازی ایران به رسمیت شناخته شده و این برنامه ادامه خواهد داشت.

ظرفیت‌های تازه سیاسی پس از تفاهم «ژنو»

حمید کریم‌نیا، کارشناس روابط بین‌الملل

اکنون که نتیجه مذاکرات ۵+۱) با ایران از نظر کلی و به‌صورت یک پیلویه مشخص شده است چند نکته مهم از پیامد این مذاکرات منتج می‌شود: نخست اینکه، دور تازهای از مرادوات سیاسی بین جمهوری اسلامی ایران و کشورهای مهم دنیا آغاز شده است. به‌این ترتیب که ایران از یک‌سو و کشورهای طرف این مذاکرات از سوی دیگر پس از مذاکراتی سنگین و طولانی در چند دوره و با نگرشی متفاوت با قبل؛ سعی دارند نسبت به آنچه که در قالب توافقنامه‌ای به آن دست پیدا کرده‌اند، نوعی ارزیابی داشته باشند. این دوره از آن جهت مهم است که برخی کشورهای ۵+۱) و هیات مذاکره‌کننده ایرانی نیز زیر فشار مخالفان قرار دارند. پس باید از آنچه که توافق دفع دفاع منطقی و مستدل داشته‌باشند، در غیر این‌صورت مقاومت در برابر این توافق بسیار بالا خواهد بود. هر لحظه ممکن است منجر به پیامدهایی شود. مردم ایران در انتخابات ریاست‌جمهوری امسال، با برگزیدن حسن روحانی راه روشن میانه‌روی (اعتدال) و روابط دوستانه با دنیا را برگزیدند و این روند آغازی بر پایان یک جریان دگم و غیرمستندل شده که بازگشتی بر آن تصور نیست. نکته دیگر، درک موقعیت و شرایط داخلی است که تا پیش این انتخابات به‌وجود آمده و به‌دنبال آن هیات مذاکره‌کننده ایران در این دولت با تجربه پس مفید کار را به‌دست گرفت و توان مذاکراتی را در برابر نمایندگان پنج‌کشور بزرگ به نمایش گذاشت که برای نخستین‌بار دیدگاه‌های کشورمان را بر مبنای توان ملی و منافع هکگاهی به منصفه ظهور گذاشت. آنان نیز به جد

نگاه

نگران نیستم

فریدون مجلسی، کارشناس روابط بین‌الملل

● یکی از شرایط تفاهمنامه ژنو این بود که در یک‌سال بر اجرای متن توافق، نظارت و اعتمادسازی انجام شود تا حل نهایی مشکل به‌صورت پله‌پله نیز انجام شود. درواقع جدی‌بودن مذاکرات ژنو از آنجا آشکار است که اجرای مفاد آن از فردای امضای توافق آغاز شد. برنامه‌های نظارتی تنظیم و به اجرا درآمد، کارشناسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به ایران آمدند، درهای بی‌اعتمادی روی سایت‌هایی - به گفته آنها - نگران‌کننده گشوده شد و اینک تیم کارشناسان ایرانی برای ادامه مذاکرات و پیمودن قدم‌های بعدی، عازم وین هستند. شیوه کار همین است. کارشناسان آگاه و باتجربه باید مسایل را حل‌وفصل کنند. با هر مرحله تفاهم می‌توان مذاکره را نهایی و امضای اسناد آن را به وزیران سپرد. انرژی هسته‌ای و مشکلات سیاسی اموری نیستند که در خیابان و با هیجان و شعار، بشود به آن پرداخت.

من نگران مذاکرات کارشناسان نیستم. آنچه در ژنو حاصل شد از آنچه انتظار داشتم بسیار فراتر هم بود. جالب است که می‌بینم برخی ناکارشناسان چرتکه‌به‌دست، ناگهان به یاد منافع ملی افتاده و سطر،به‌سطر تفاهمنامه را زیرورو کرده و کوچک‌ترین نکات را سبک و سنگین کرده‌اند و ایراد می‌گیرند که در اینجا کلاه سرمان رفته و در آنجا فلان زبان را می‌بینیم. نمی‌بینند که از این بیش، امکان نداشت و هرروز معللی به معنی تداوم زبان‌های ویران‌کننده بود. اسرائیل که از آغاز انتخاب‌شدن دولت روحانی، ملتهب شده بود، طبیعی است که از حاکمیت عقابنیت و اعتدال در ایران در هراس باشد. از تندروان تشکیلاتی و مامور و معذور نیز حیرت نمی‌کنم، که کارشان را به‌حساب همان بالا‌رفتن از دیوار سفارت می‌گذارم.

حیرت از صاحبان ادعاهای سیاسی و مدیریتی است که خود را چنین باخته‌اند.

از دکتر منظرپور، دندانپزشک نسل‌های پیشین، کتاب خاطراتی مانده است که در لایه‌لای آن نکات بی‌نظیری آمده است. در جایی می‌گوید که چگونه در نوجوانی با بچه‌های محل تصمیم می‌گیرند فعالیت سیاسی کنند و به یک حزبی ملحق شوند. پس از بحث‌هایی، حزب توده را برمی‌گزینند و مجری دستورات بالا می‌شوند. می‌گوید روزی پس از ۲۸ مرداد خبر رسید که در دبیرستان البرز اعتصاب شده است و به ما دستور دادند که برای تقویت بچه‌های البرز از محله جنوبی خودمان به آنجا برویم و رفیقیم. در خیابان نسبتا پهن مقابل در البرز با جیب یکی از پهلوان‌های رژیم حاکم مواجه شدیم که پرچم‌به‌دست با تهدید به ما نزدیک می‌شد و نعره می‌زد، پدر فلان‌ها، مادر فلان‌ها، وای...ها، ادب داشته باشید و درشت‌اند با بخوانید! نمی‌دانم چرا یاد این داستان افتادم. شاید به دلیل واکنش‌های کسانی است که در تمام مدت برباد رفتن سدهامیلارددلاری سرمایه نفتی این مردم در چند سال گذشته، هنگام پرداخت‌ها و دریافت‌های پادشاه‌های صدامیلونی در حساب حقوق با حقوق‌بگیران تأمین‌اجتماعی و... و در مقابل ده‌ها آسیب اقتصادی و اجتماعی سکوت کرده بودند و اکنون با دادن دشنام به ادب رهنمون می‌شوند. مدعیانی که صدایشان بسیار بلندتر و سازمان‌یافته‌تر از میزان آرایشان است، باید به منافع ملی ببندیشند. برای صحبت‌کردن از حقوق خود باید به حقوق دیگران احترام گذاشت. گروگانگیری ناشی از الزتهایی مربوط به ثلث قرن پیش بود. تداوم اینگونه کارها فقط به اقویا، اجازه و بهانه قانون‌شکنی می‌دهد. قانون و حقوق برای حمایت از ضعیف در برابر قوی است. قوی همواره وسوسه می‌شود که از قانون و حق فراتر رود. وای به زمانی که ضعیف‌تر به جای مأمورین در مسیر قانون و حق، آن را بدر و خودش را بی‌حفاظ کند. روزی ده‌هامیلیون دلار ما فقط به‌وسیله همسایگان از میدان‌های مشترک نفت و گاز ما روده می‌شود. بسیاری از این معترضان غیرتمدار با اعلان‌شان مسبب این ریاش‌ها هستند.

اکنون که درعرستان با ناسازگاری‌هایش، با به‌خارج‌فرستادن تندروان مسلح، به تصور رفع خطر از خود، جهان را هراسناک و از اتکای بیشتر به نفت خودش اندیششناک کرده است، فرصتی پدید آمده که دنیای غرب نیز، مانند اندک موارد دیگری که قبل‌تر پیش آمده، به یاد بیاورد که به ایران نیازی متفاوت دارد. یک امتیازاتی بالاتر از آنچه انتظار می‌رفت داده‌اند. به‌دلیل همین نیاز متقابل است. تندروان برای حفظ منافع خصوصی و بی‌ارزش نگذاشتن اقتصاد و اقتدار ناشی از توسعه رفاه کشور بیش از این آسیب ببینند و این فرصت نیز بسوزد. تیمی برای مذاکره رفته است، به‌جای محقق‌سازی و شعارهای تخریبی همسو با کسانی که برنامه‌ای چون راست‌گرایان حاکم بر اسرائیل دارند، نباید بیش از این، آب به آسیاب آنان ریخته شود. ما هم باید مانند ترکیه، کره‌جنوبی و مالزی بتوانیم به آن جایگاه و با توجه به امکانات بالقوه بیشتر به فراتر از آنها برسیم. به‌شرط آنکه در مسیر عقابنیت و اعتدال به مردم و منافع ملی ببندیشیم.